

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ו, 2026
מספר השאלון: 29224
נספחים: מפות (לשאלה 4)
קריקטורה (לשאלה 5)

היסטוריה דתי

לעולים חדשים
לבתי ספר דתיים

מיישוב למדינה ומדינת ישראל

הוראות

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – יש לענות על שתי שאלות מתוך שלוש שאלות.
פרק שני – יש לענות על שאלה אחת מתוך שתי שאלות.
יש לענות על שלוש שאלות סך הכול. לכל שאלה – $33\frac{1}{3}$ נקודות.
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: 1. הספר "השיבה לציון" בלבד. אפשר לסמן קטעים בספר באמצעות מדגש (מרק או עיפרון), אך אין להוסיף הערות בכתב. אפשר לסמן תקופות או נושאים באמצעות מדבקות (סימניות) הבולטות מן הספר.
2. מילון עברי-לועזי/לועזי-עברי.
- ד. הוראות מיוחדות: יש להביא בתשובות עובדות, ולא להסתפק בהערכות כלליות.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (2/3 נקודות)

ענו על שתיים מן השאלות 1–3.

1. הצהרת בלפור

הסבירו מדוע שמחו אנשי התנועה הציונית בעקבות הצהרת בלפור.

הציגו שתיים מן הבעיות שהיו בהצהרה.

2. התיישבות דתית בתקופת המנדט

במסגרת תוכנית פר"ח צפיתם בסרטון "בלדה לקיבוץ", המתאר את החיים בהתיישבות דתית חקלאית שיתופית.

על פי הסרטון, **הסבירו** כיצד השפיעה הדת על אורח החיים השיתופי, על פי דברי איש הקיבוץ הדתי.

עיינו בשני התצלומים בספר "השיבה לציון", בעמוד 190. כל תצלום מבטא ערך אחר באידאולוגיה של "הפועל המזרחי".

ציינו מה הם שני הערכים.

הסבירו כיצד ערכים אלה באים לידי ביטוי בכל אחד מן התצלומים (סך הכול – שני הסברים).

3. מלחמת ששת הימים

הציגו גורם אחד למתח שהיה בין ישראל לבין סוריה ערב מלחמת ששת הימים.

עיינו בספר "השיבה לציון" בעמודים 430–433, במקורות החזותיים העוסקים בתוצאות של מלחמת ששת הימים.

בחרו במקור חזותי אחד, וציינו את העמוד בספר שבו מוצג המקור החזותי.

הסבירו כיצד אחת מתוצאות המלחמה באה לידי ביטוי במקור שבחרתם.

פרק שני (33 $\frac{1}{3}$ נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 4–5.

4. יחסי יהודים ובריטים בתקופת המנדט

- א. בשנת 1937 הציגו הבריטים את תוכנית החלוקה של ועדת פיל.
על פי מה שלמדתם, הציגו טענה אחת בעד תוכנית החלוקה של ועדת פיל וטענה אחת נגד תוכנית החלוקה (סך הכול – שתי טענות).
- ב. בנספח לשאלה זו מוצגות שתי מפות העוסקות בחלוקת ארץ-ישראל: מפה אחת של תוכנית החלוקה של ועדת פיל (1937) ומפה של תוכנית חלוקה אחרת, שהציגו הבריטים בשנת 1938.
- על פי המפות, הציגו את השינוי המדיני ביחס של השלטון הבריטי כלפי היישוב היהודי בארץ. בתשובתכם ציינו רכיב אחד מכל מפה (סך הכול – שני רכיבים).

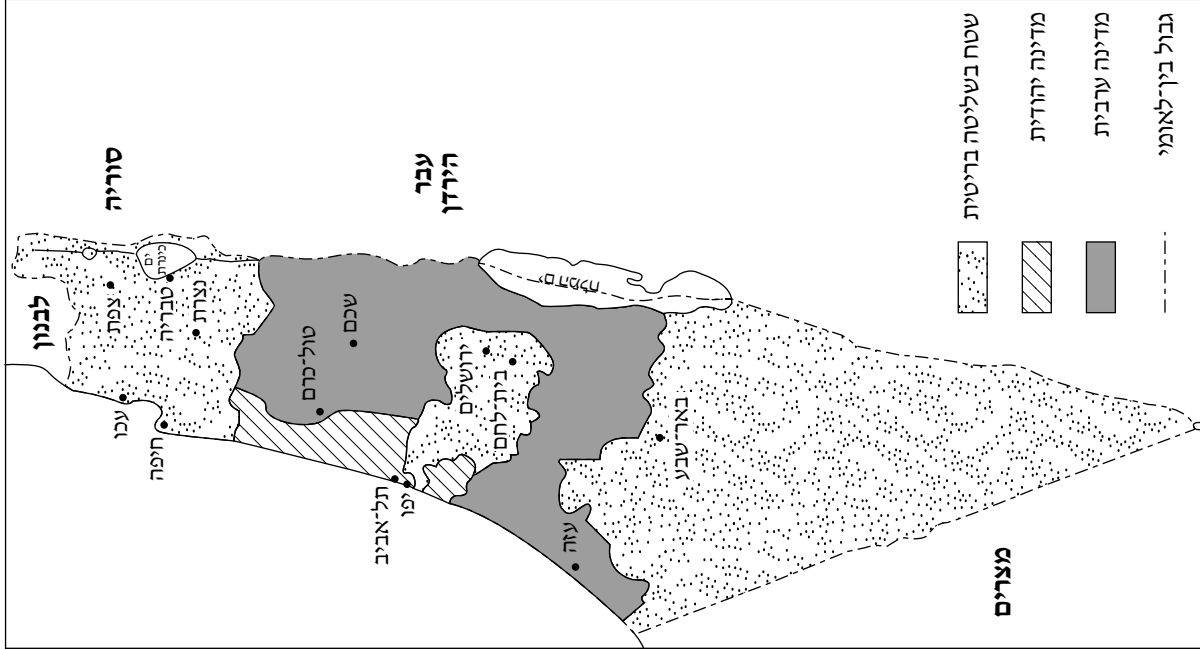
5. הכרזת המדינה

- בנספח לשאלה זו מוצגת קריקטורה שנוגעת לחשש (פחד) שהיה ביישוב היהודי לפני ההכרזה על הקמת מדינת ישראל.
- א. על פי הקריקטורה, ציינו והסבירו את החשש שהיה ביישוב בתקופה זו. בתשובתכם ציינו שני רכיבים מן הקריקטורה שמבטאים חשש זה.
- ב. עיינו בספר "השיבה לציון", בעמודים 300–301. בחרו במקור חזותי אחד.
ציינו את העמוד בספר שבו מוצג המקור החזותי שבחרתם.
- על פי המקור החזותי שבחרתם, הסבירו מדוע החשש ביישוב היהודי היה מוצדק. בתשובתכם ציינו שני רכיבים מן המקור החזותי שעליהם התבססותם.

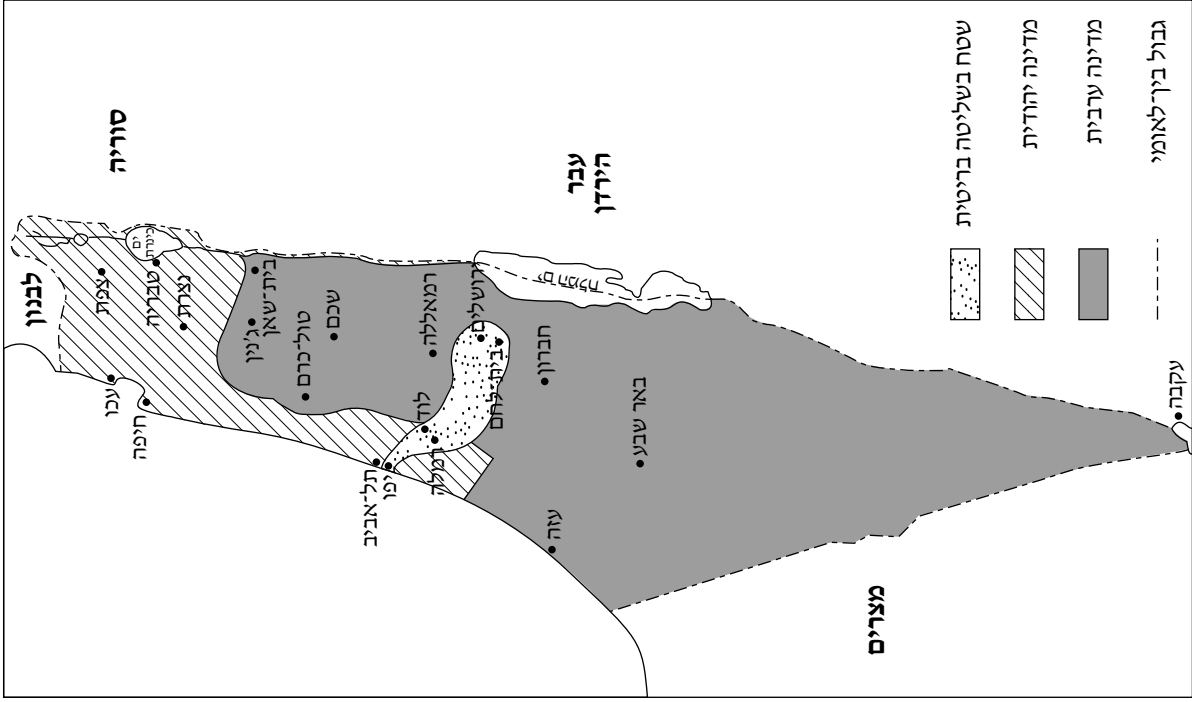
בהצלחה!

נספח לשאלה 4 – מפות

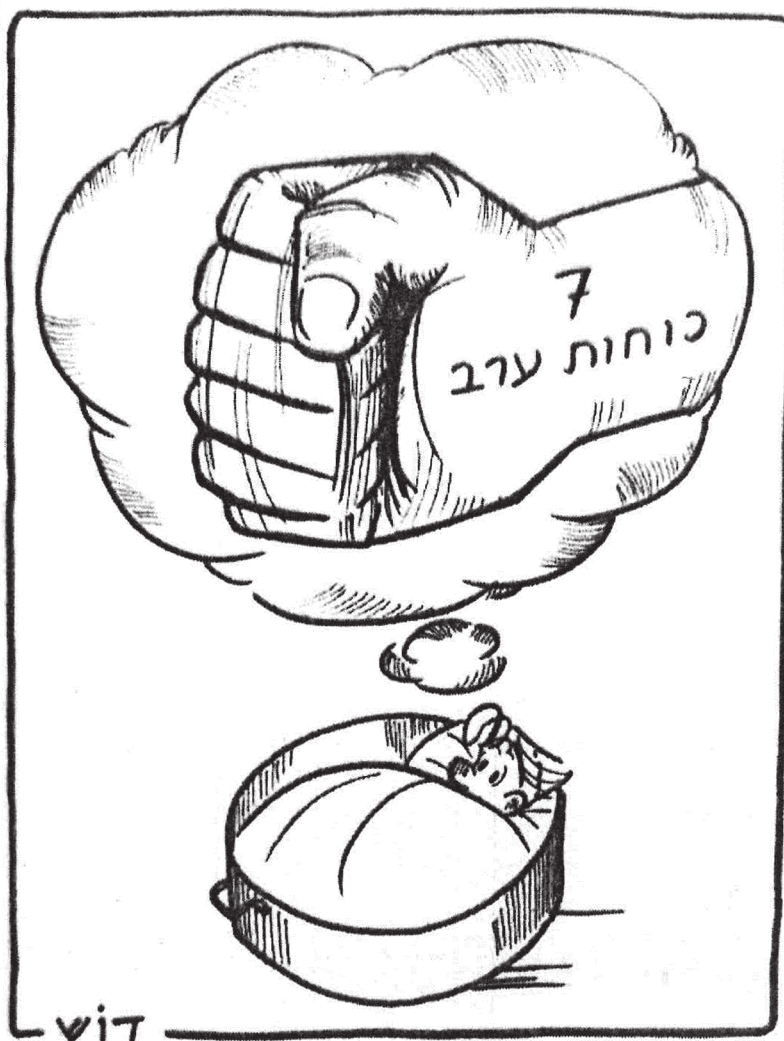
אחת מהצעות החלוקה של הבריטים בשנת 1938

תוכנית החלוקה של ועדת פיל בשנת 1937

נספח לשאלה 5 – קריקטורה

מתוך: דוש (קריאל גרדוש), ארבעים! סיפור המדינה בקריקטורות, ספריית מעריב, 1988.